

Stemmen van Vrede.

Wake voor vrede en waarachtigheid. Na 1 jaar oorlog in Oekraïne.

woensdag 15 februari 2023 - 18.00 u
Sint-Niklaaskerk Cataloniëstraat - 9000 Gent

een initiatief van

WELKOM:

Dries Van Ootegem

De invasie van het Russisch leger in Oekraïne is begonnen op 24 februari 2022. President Poetin past hier de totaal voorbijgestreefde visie over oorlog van de Pruisische generaal Carl von Clausewitz (1780 – 1831) toe: “Oorlog als voortzetting van de politiek met andere middelen.” Deze oorlog wordt door het Kremlin en de Russisch-orthodoxe kerk ook gezien als een soort heilige oorlog.

De invasie heeft in minder dan een jaar onnoemelijk veel leed meegebracht, verwoeste steden, ontelbaar veel dode en verminkte mensenlevens van Oekraïense zijde, maar ook ontelbaar veel gedode soldaten aan Russische zijde. Bidden en waken voor vrede in deze context is aandacht hebben voor de slachtoffers aan beide zijden en ook aandacht hebben voor de vernietiging van de samenleving in zowel Oekraïne als in Rusland. Zo bad paus Franciscus op zondag 8 januari voor de moeders van de gesneuvelde soldaten uit Oekraïne én Rusland.

Deze oorlog wekt ongeziene gevoelens van haat op, zeker in Oekraïne. Verzoening is daarom niet vanzelfsprekend. Er is waarheid en waarachtigheid nodig als men weer tot verzoening wil komen. Ook gerechtigheid en ‘vereffening’ moet worden nagestreefd om tot ware vrede te komen, des te meer omdat deze oorlog ingaat tegen alle regels van het internationaal humanitair recht dat na de twee wereldoorlogen van vorige eeuw werd vastgelegd.

LIEDEREN: Dominicus

ZANG:

Annemie Danhieux

BEGELEIDING

Ignace Derese

"Dat wij als wachters op de muren zijn"

Allen refrein:

Melodie en zetting: Kees Schuurman

Dat wij als wach - ters op de mu - ren zijn, ge - roe - pen om het zwij - gen te

ver - bre - ken, een klein be - gin van op - stan - ding, een te - ken.

Koor / voorzang

1. Nog heerst ver - huld de sla - ver - nij van man en macht: een maat-schap-pij die in haar

schuld het on-recht voert van le - ven dat wordt in-ge-snoerd. Maak, God, om Christus' wil ons vrij.

2. Nog duurt een ongelijk gevecht:
de sterke die zijn wil oplegt
aan de verliezer - op dood spoor
gaat hij verarmd de dagen door.
God, wie verschaft de zwakke recht? *Refrein*

3. Nog wordt het gouden kalf vereerd
van nooit genoeg en altijd meer.
Maar schrijnend is het tegendeel:
de rekening voor ons teveel.
God, zegen wie het onrecht keert. *Refrein*

HERDENKINGSMOMENT VOOR DE SLACHTOFFERS VAN BEIDE PARTIJEN

Ds Heleen Ransijn – stadspastor VPKB Gent

Inleiding en 1 minuut stilte

GETUIGENIS

Verklaring van de Russische Vredestichters

Inleiding Heleen

We doen een oproep aan alle Russische christenen die vredestichters willen worden, om zoals wijzelf deze verbintenis aan te gaan:

- 1.** Niet weggijken. Om de ernst van de situatie in te zien en met gevoel voor verantwoordelijkheid de toestand te evalueren, niet vanuit een wereldlijk standpunt maar vanuit de waarden van de christelijke leer.
- 2.** Te bidden. Om onze barmhartige God te vragen dat Hij onze Russische zusters en broeders, ons land en onze kerkleiders berouwvol tot inzicht brengt.
- 3.** Om op te staan. Alhoewel we bewust zijn van de risico's vragen we toch met aandrang dit kwaad te veroordelen en op te roepen tot onmiddellijke terugtrekking van de Russische troepen uit Oekraïne en tot stopzetting van deze oorlog.
- 4.** Om op geweldloze manier op te komen tegen de mobilisatie. Overtuig je familieleden en vrienden om op geen enkele manier deel te nemen aan deze oorlog en om diegenen te helpen die hun oproepingsbevel negeren.
- 5.** Om humanitaire hulp te bieden. Help alle Oekraïense vluchtelingen waar ze ook zijn. Bied hulp aan alle slachtoffers van deze oorlog, met alle mogelijke middelen.

We zijn ons ervan bewust dat protest tegen de oorlog in Rusland mensen schrik aanjaagt. De staat en de gemeenschap kunnen je een verrader noemen of een agent in dienst van het buitenland. Ze kunnen je beboeten, ze kunnen je arresteren en in de gevangenis werpen. We weten dat je in Rusland - dat zich een christelijk land noemt - deze oproep tot vrede bestraft wordt met boetes en opsluiting. Maar wij als christenen roepen je met aandrang op het toch te doen, in de naam van onze liefdevolle Redder, Jezus Christus, en uit liefde voor onze naaste - het volk van Oekraïne.

(Oproep uit de verklaring van de Russische christenen)

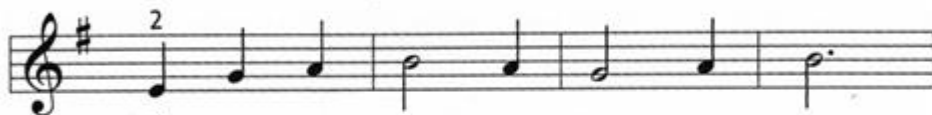

LIED

Waar is de plaats die vrede lacht?

1. Waar is de plaats die vre - de lacht?
2. Ik zoek de plek waar vrij - heid heerst,
3. Ik zoek het land dat vreug - de heet,
4. Hier is de plaats die vre - de lacht,

1. Waar wordt aan men - sen recht ver - schaft?
2. waar el - ke mens van angst ge - neest,
3. vrij van ge - weld en oor - logs - leed,
4. hier wordt aan men - sen recht ver - schaft,

1. Waar is de God die le - ven geeft?
2. ik zoek de God die ar - men heelt,
3. ik zoek de stad waar God re - geert,
4. hier is de God die le - ven geeft,

1. In el - ke mens die lief - de deelt.
2. in el - ke mens die lief - de deelt.
3. in el - ke mens die lief - de deelt.
4. in el - ke mens die lief - de deelt.

PROTESTANTSE RABOTKERK Ds Eefje VAN DER LINDEN

1 Kor 1: 26-28

Denk eens aan het moment van uw roeping, broeders en zusters. Onder u waren er niet veel die naar menselijke maatstaven wijs waren, niet veel die machtig waren, niet veel die van voorname afkomst waren. Maar wat in de ogen van de wereld dwaas is, heeft God uitgekozen om de wijzen te beschamen; wat in de ogen van de wereld zwak is, heeft God uitgekozen om de sterken te beschamen; wat in de ogen van de wereld onbeduidend is en wordt veracht, wat niets is, heeft God uitgekozen om wat wél iets is teniet te doen.

Korte commentaar: 'dwaze dapperheid'.

Een jaar geleden zag ik een filmpje van een Russische man met blanco papier op straat. Hij werd gearresteerd omwille van deze illegale activiteit. Een wit blad papier als protest.

Verschillende Russen, vaak enkelingen protesteren op deze manier tegen de oorlog in Oekraïne. Niet zonder risico. De meesten van hen worden gearresteerd. Een wit papier zegt veel in een land als Rusland zegt blijkbaar te veel als je daarmee op straat gaat staan. De boodschap is immers impliciet en al lang bekend. Tegelijkertijd onschuldig. Je lijkt wel dwaas om met een blanco blaadje te staan, dwaas maar ook dapper omdat het niet zonder risico is. Dapper omdat het de machthebbers ontmaskert die geen tegenspraak dulden. Die de machthebbers in vraag stellen. Ook al wordt er niets gezegd, niets beweerd. Dan nog ondervinden ze geweld enkel omdat ze zich stilzwijgend uitspreken. Je lijkt wel dwaas te zijn om je zo kwetsbaar te maken. Als Paulus zegt *Maar wat in de ogen van de wereld dwaas is, heeft God uitgekozen om de wijzen te beschamen; wat in de ogen van de wereld zwak is, heeft God uitgekozen om de sterken te beschamen; 28wat in de ogen van de wereld onbeduidend is en wordt veracht, wat niets is, heeft God uitgekozen om wat wél iets is teniet te doen*, dan denk ik onder andere aan al die mannen en vrouwen met deze witte papieren, aan de vele dwaze dappere mensen in onze wereld die zonder wapens, vaak door stille aanwezigheid, opkomen voor een wereld die anders is, waar machtigen van hun tronen worden gestoten en er leven is voor allen. Ik denk aan mensen die zo ver willen gaan dat ze dit op gevaar van eigen leven doen alleen opdat anderen leven zullen hebben.

Deze wake valt er wellicht in het niets bij. Wij kunnen in alle vrijheid onze mening zeggen zonder gevaar op arrestatie. En toch ook wij merken dat als we de

oorlogsretoriek in vraag durven stellen dit al snel op weerstand stuit, worden we ongeloofwaardig geacht, niet realistisch en ongetwijfeld niet serieus genomen. Het heeft hoe dan ook iets dwaas om te bidden voor vrede, het lijkt zo dwaas om te vragen en om werk te maken van onderhandelingen in plaats van nog meer te investeren in wapens. We kunnen het enkel ter sprake brengen, vragen blijven stellen, kleine steentjes van verzet. Verzet begint niet met grote woorden maar met kleine daden, zoals je jezelf een vraag stellen, en dan die vraag aan een ander stellen. Hoe dwaas dan ook.

VRIJZINNIG HUMANISME

HUIS VAN DE MENS

Sonja Eggerickx

De oorlog in Oekraïne is al langer aan de gang dan een jaar. Wat met de Krim, wat met de hulp aan de opstandige provincies? We hebben toen niet echt gereageerd. Was dat omdat we het allemaal wat meer wilden begrijpen of omdat het ons niet kon schelen, of ons niet wilden moeien? Hoe dan ook was er nu wel reactie, eerst politieke veroordelingen, opvangen van vluchtelingen, brengen van hulpgoederen. Hoe langer hoe meer ook met wapens. Hoe gruwelijk en verkeerd de oorlog ook is, hoe boos we ook worden om wat we zien: kapotte huizen, dode mensen, mensen die niets meer hebben, toch is het is zo jammer dat diplomatieke oplossingen verderaf blijken dan ooit. Ik hou geen pleidooi voor het in de steek laten van de Oekraïners maar wel voor het erkennen dat gesprekken en overleg nodig blijven....

BOEDDHISME

ZEN SANGHA zendo Gent

Frank DE WAELE

Beste vrienden, de volgende tekst zijn enkele bewerkte fragmenten uit een open brief die oproept tot vrede, geschreven in de gemeenschap van de Vietnamese zenleraar en vredesactivist Thich Nhat Hahn. Ten tijde van de Vietnamoorlog, die 20 jaar duurde en 3 miljoen doden telde, ijverde Thich Nhat Hahn ter plaatse in zijn land voor vrede, en later ook als vertegenwoordiger op de vredes-onderhandelingen in Parijs. In zijn vredeswerk weigerde hij om partij te kiezen. In plaats daarvan deed hij een beroep op de

tegenstanders om diep in elkaars pijn, angst en existentiële angst te kijken, en om de afschuwelijke tol van de oorlog op álle slachtoffers te beschouwen.

‘Terwijl we toekijken hoe de tragedie van de oorlog zich dagelijks blijft ontvouwen in Oekraïne, openen we ons hart voor het lijden van mensen van jong tot oud. Wij beseffen dat oorlog nooit een oplossing is. Het leidt alleen maar tot verdeeldheid en haat, die generaties lang kunnen voortduren. We verlangen allemaal naar vrede. We hebben allemaal vrede nodig.’

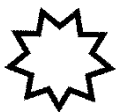
Uit oude teksten weten we dat de Boeddha in zijn tijd en land heel concreet aan vrede werkte door te bemiddelen tussen strijdende legers.

‘Hij vertelt ons dat onze ware vijand niet in anderen te vinden is, maar in onze eigen angst, bezorgdheid en verdriet, onze woede, hebzucht, onwetendheid en haat. Oorlog wordt mogelijk gemaakt door dualistisch en discriminerend denken, en door het idee dat we alleen door het elimineren van onze zogenaamde vijand, vrede en veiligheid kunnen hebben. Maar zoals Boeddha zei, haat kan geen haat oplossen. Alleen begrip en liefde kunnen haat transformeren.

Wij geloven dat deze universele vredesboodschap hoop kan bieden in deze cruciale tijd voor Oekraïne, Rusland en de mensheid. De geschiedenis leert ons dat oorlog kan worden omgezet in vrede; overlevenden kunnen ondanks hun wonden genezen.’

In deze geest ondersteunen wij vanuit onze kleine boeddhistische gemeenschap in Gent de oproep van Pax Christi tot een onmiddellijk staakt-het-vuren, om een einde te maken aan het bloedvergieten in Oekraïne en vredesonderhandelingen te beginnen.

‘Wij sturen onze liefde en steun naar de onderhandelaars aan beide zijden. Mogen zij diep naar elkaar luisteren en de voorwaarden voor vrede creëren. Als wij erin slagen een einde te maken aan de oorlog in Oekraïne en een duurzame vrede te bereiken, zal dat de hele wereld ten goede komen, want als menselijke familie zijn wij onderling verbonden en afhankelijk van elkaar. Het werk van de vrede is het werk van grote en nobele wezens. In het belang van het Oekraïense volk, het Russische volk en de soldaten aan beide zijden, is het als menselijke familie onze meest urgente taak om al onze energie en vaardigheden te investeren in het onderzoeken van elke haalbare optie voor vrede in deze tijd van groot gevaar voor de mensheid. Al onze voorouders en nakomelingen rekenen op ons.’

BAHÁ'Í

Danielle Van Dooren

Wat adviseren de Bahá'í-geschriften ons om te doen aan oorlog? Hoe kunnen wij, als gewone individuen, enige invloed hebben op de gewapende vijandelijkheden tussen naties?

Ten eerste kunnen we bidden:

“O Gij Almachtige Heer! Sterk de gehele mensheid, opdat zij de instructies en leringen die in deze geschriften zijn opgetekend, zullen opvolgen, zodat oorlogen en twisten uit de wereld van de mensen worden gebannen; dat de wortels van vijandschap worden vernietigd en de fundamenteën van liefde en genegenheid worden gevestigd; dat de harten worden gevuld met liefde en de zielen worden aangetrokken; dat wijsheid toeneemt en de gezichten worden opgehelderd en verlicht; dat er geen oorlogen en twisten meer zijn en dat verzoening en vrede verschijnen; dat de Eenheid van de mensenwereld haar tent mag opslaan op de "top van de horizons", zodat volkeren en partijen als één volk worden, dat verschillende continenten als één continent worden en de hele aarde als één land; dat de sekten van vijandige en dogmatische godsdiensten verenigd worden; dat de wereld van de schepping versierd wordt en alle mensen op aarde in eenheid en vrede verblijven. Voorwaar, Gij zijt de Gever, de Schenker, de Toeschouwer!

Abdu'l-Bahá rond de periode van de Eerste Wereldoorlog

En dan kunnen we handelen.

De Bahá'í-leringen pleiten voor verschillende concrete individuele acties die iedereen kan uitvoeren om te helpen een einde te maken aan oorlog:

- Ten eerste verklaart Bahá'u'lláh dat het beter voor je is om gedood te worden dan om te doden. De Bahá'í-leringen veroordelen nadrukkelijk en ondubbelzinnig elke vorm van fysiek geweld.

- De Bahá'í-leringen zeggen dat ieder mens kan werken aan het elimineren van vooroordelen, racisme en extreme vormen van nationalisme in ons dagelijks leven.

“Men beroeme zich er niet op zijn vaderland lief te hebben, maar stelle er een eer in de gehele wereld lief te hebben.” Bahá'u'lláh

- Bahá'ís geloven dat het streven naar de gelijkheid van vrouwen en mannen een enorm verschil maakt in de vooruitgang van de wereld naar vrede: ***“...het zal gebeuren dat wanneer vrouwen volledig en gelijkwaardig deelnemen aan de zaken van de wereld, wanneer zij vol vertrouwen en bekwaam de grote arena van wetten en politiek betreden, oorlog zal ophouden; want de vrouw zal het obstakel en de belemmering daarvoor zijn.”*** - Abdu'l-Baha, De afkondiging van de universele vrede

- En tenslotte spannen de Bahá'ís zich in voor menselijke en religieuze eenheid, in de overtuiging dat: ***“Het geschenk van God aan dit verlichte tijdperk is de kennis van de eenheid van de mensheid en van de fundamentele eenheid van de religie. Oorlog zal***

ophouden tussen naties, en door de wil van God zal de Grootste Vrede komen; de wereld zal gezien worden als een nieuwe wereld, en alle mensen zullen leven als broeders. Abdu'-Bahá

Deze sterke nadruk van het Baha'i Geloof op internationale vrede vraagt ons om eerst een nieuw, vreedzaam innerlijk bewustzijn te ontwikkelen, met behulp van gebed en meditatie; en vervolgens dat op vrede gerichte persoonlijke besef mee te nemen en te verspreiden naar iedereen om ons heen:

“Ik hoop dat u uw inzicht zult gebruiken om de eenheid en de rust van de mensheid te bevorderen, om de mensen verlichting en beschaving te geven, om liefde voort te brengen in allen om u heen, en om de universele vrede tot stand te brengen.... Bestudeer de wetenschappen, doe steeds meer kennis op. Men kan zeker leren tot het einde van zijn leven! Gebruik uw kennis altijd ten bate van anderen; zo kan er een einde komen aan oorlog op deze mooie aarde en kan er een prachtig bouwwerk van vrede en eendracht ontstaan. “ - Abdu'l-Baha, Gesprekken in Parijs,

ISLAM

Kemal ISCI

Islamleerkracht

Vrede in de samenleving en in de islam

ORTHODOXE KERK PAROCHIE H. APOSTEL ANDREAS

Paul OYEN

Bidden en waken we voor mensen die zich vastklampen aan vijandsbeelden en die zich nooit laten corrigeren door werkelijke feiten, dat zij zich laten aanspreken door de goede Geest die gesloten harten kan verzachten en openen voor echte toekomst...

Bidden en waken we om luisterbereidheid naar de gerechtvaardigde noden van anderen die ook gekwetst zijn door de geschiedenis met haar conflicten en trauma's...

Bidden en waken we om empathie voor medemensen die worden gekleineerd of geminacht; dat we er alles aan doen om hun menswaardigheid als broeders en zusters te erkennen, om steun aan alle vredestichters die geweldloos actief hun veiligheid riskeren en dikwijls worden doodgezwegen...

Dominicus SLOTLIED

Lied om mee te gaan

T: Gonny Luijpers
M: Herma Bulder

1. Wij moe-ten gaan; aan 't lied van be - vrij - ding
2. La - ten we gaan. Ge - loof in de ze - gen
3. Neem bij het gaan de man - tel van vre - de

voeg-den we weer een ei - gen re - frein,
die on - ze God steeds toe - ge - zegd heeft,
die we be - hoed - zaam om mo - gen slaan,

za - gen rond - om de glans van her - ken - ning
in nie-mands - land soms worst' - lend ver - kre - gen
waar - in de Naam vol kleur is ge - we - ven,

hoe we el - kaar tot Ver-bond - ge - noot zijn.
maar die ons hoop, moed en waak - zaam - heid geeft.
va - ge be - schut - ting in men - sen - be - staan.

Von - den het Woord, eer - der ge - hoord,
Neem van hier mee, het vas - te i - dee
In de woes - tij, vruch - ten en wijn:

als nieu - we bron op ei - gen ter - rein.
Licht blijft de kern, vaak tas - tend be - leefde.
vre - de en ze - gen! La - ten we gaan.

STOP WAR IN UKRAINE!

Nationale betoging
Manifestation nationale

26/02

13:00

Brussel/Bruxelles

LOPENDVUR

prof. dr. Tom Sauer

De vrede winnen?
Oekraïne, analyse en perspectief

Maandag 27 maart 2023 | 20 u.
Rabotkerk | Begijnhoflaan 31 | 9000 Gent
Toegangspreis € 7 / € 5

prof. dr. Tom Sauer
De vrede winnen?
Oekraïne, analyse en perspectief

Maandag 27 maart 2023, 20 u
Rabotkerk | Begijnhoflaan 31, 9000 Gent
Toegangspreis: 7,00 € (studenten: 5,00 €)

Oorlog in Europa! Rusland tegen een door het Westen gesteund Oekraïne. Al een jaar woedt de oorlog: met sterkere wapens en meer soldaten. Een vredesakkoord lijkt nog ver weg.

Wederzijdse dreigementen, beschuldigingen, escalatie. Duizenden doden, zwaar gekwetsten, ruïnes, onnoemelijk leed, miljoenen vluchtelingen.

Hoe is het zo ver kunnen komen? Rusland gaat in tegen de internationale regels', klinkt het. Waarom heeft Poetin in 2014 de Krim ingenomen en vorig jaar Oekraïne aangevallen? Wat is het doel van Rusland, van Poetin? Voelde Rusland zich in de hoek geduwd?

Maar vooral: is er een uitweg uit dit gevaarlijke conflict? Of wordt het een uitslaande brand? Wat staat er voor het Westen op het spel? Krijgt Rusland een plek in Europa? Wat met de NAVO?

Westerse leiders zeggen eenstemmig: Oekraïne moet deze oorlog winnen! Zijn de geesten in Europa onherroepelijk gemilitariseerd? Of is er ook een niet op verdere confrontatie gerichte strategie?

We horen weinig vredesstemmen. Dat is verbazend en verontrustend. Allereerst is het van belang te begrijpen wat Poetin dreef om Oekraïne binnen te vallen. Volgens Tom Sauer's analyse heeft het Westen nagelaten Rusland te integreren in de Euro-Atlantische veiligheidsarchitectuur. Hij zal ons ook informeren over het manifest van Pax Christi.

Dr. Tom Sauer doceert internationale politiek aan de Universiteit Antwerpen. Zijn vakgebied is Internationale Betrekkingen, Diplomatie en Onderhandelen, Internationale Veiligheid, Arms Control and Proliferation. Hij is bestuurder bij Pax Christi Vlaanderen en het Vlaams Vredesinstituut.

U bent van harte uitgenodigd op de lezing en op het gesprek erna.

LOPENDVUR is een samenwerkingsverband van het dekenaat Gent, de protestantse Rabotkerk, Dominicus Gent, Effata Gent.

voor uw aanwezigheid!

U kan elkaar verder ontmoeten
bij een drankje
onder de toren

DANK OM DE DOOS
‘VRIJE BIJDRAGE’
NIET ACHTELOOS VOORBIJ TE LOPEN!

U kan IWG ook steunen op het rekeningnr.
BE45 8900 1485 6589 van IWG

Meer info over ons is te vinden op

www.iwgent.be